

మాంత్రికుడు

మూలం :

అనుసరణ :

యూజేన్ సిరికోవ్

శారద

పట్టుచుండా అల్లకల్లోలంగా వుంది. సమ్మె వ్యాపిస్తోంది. మొదట కింకా గారాల్లో బహుజీవింది. తర్వాత పట్టుచుండా వ్యాపించింది. సాయుధ పోలీసులు కన్నీటి తిరుగుతున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు వైనిపలు చిటపటలాడే మొహాలతో. తళతళలాడే బాయ్ నెట్ లను గురిచేస్తూ, మిలిటరీ బ్యాండు వాయిదించుకుంటూ బయటేదరుతారు. అప్పుడప్పుడు ఒక ఆశ్చర్యకరమైన కుసు, కన్ను మిన్ను కానకుండా, గుర్రాన్ని గోడవెంబడి పరిగెత్తిస్తారు. గోడ్డుమీద జనం నలువంకలా పరుగెత్తుతారు వాడి గుర్రం క్రింద పడి వెలిగిపోతామని భీతాహంతో.

పట్టుజీవితమంతా వైకే మామూలుగానే నడుస్తోంది. నెట్టవీధుల్లోని షాపుల ఆద్రాః కిటికీలు తళతళలా మెరుస్తున్నై. బజారు రెండువైపులా, ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా పోతున్నారు. మామూలు ప్రకారంగా బాడుగబళ్లు వరసలు తీర్చివున్నాయి కాని వాటిల్లో ఒక రకమైన భీతి గాలిలో కలిసి, ఆవరించినట్టు తోస్తోంది. అతి సామాన్యమైన సంఘటనగూడా భయం కలిగిస్తోంది...

పోలీసువాడి విజిల్ కళ్లు ... టోపీ అన్నా లేని ఒక సామాన్యుడు గోడ్ల వెంబడి పరుగెత్తడం... చివరికి ... తాగు బోతుల గలాటా ... ఇవిగూడా భయం కలిగించినై... ఏమి జరుగుతుందో చూడాలని కొంతమంది తొందరగా వెళ్లారు ... మితావాళ్లు కొట్ట వాకిళ్ళు వెనుక దాక్కుంటారు... దేనికో? ఎవరినెంచీ ఈ భయం? ఎవరికీ తెలియను!

కొన్ని సమయాల్లో, గుంపులు గుంపులుగా, కార్మికులు బీధివెంటువెళ్లారు. వాళ్లు తమ కెడుగయ్యే ముత్రులతో ఏవో గుసగుసగా మాట్లాడతారు. చినిగినబట్టలు తొడుక్కునివున్న తమని లెక్కచెయ్యకండా తిప్పుకుని వెళ్ళే వైద్యుడు సమయ్యిన్ని ఈశ్వరీగా చూస్తో వుంటారు. ఆశ్చర్యకరమైనట్టు వెంటుబడి తరమగానే ఎటు వాళ్లు ఆటే చెదిరి పారిపోతారు...

2

“అమ్మో! వాళ్ళేనా కార్మికులంటే?”

“అటు చూడకరా బాబూ, త్వరగా నడవరా!”

“వాళ్ళెందుకేమ్మో అట్లా పరిగెత్తుతున్నారు?”

“పోలీసులుంచి తప్పించుకునేందుకు...
రా, రా. మాట్లాడకండా”

పోలీసుల్నించా? ఏం! వాళ్ళు గోడ్డు
మీద నడవగూడదాఅమ్మా?

“అవును...వాళ్ళకి నడవటానికి ఆసు
నతిలేదు”

“ఎందుకని?”

“పూనోరా! నన్ను వేధించారు.
నాచెయ్యిపట్టుకునిరా తొందరగా లేవ
పోతే ముఠాకాంచీదెబ్బలు తగులుతాయి”.

సెర్జెంట్ ఆసే ఆ తుద్రవాడు తల్లిచెయ్యి
పట్టుకుని నేంగాండుస్తున్నాడు కార్మికుల
గుంపులు చెదిరి నలువంకలా పరుగెత్తడం
చూసి వాడు బెదిరిపోయాడు; కాని
ఏంజరుగుతోందో చూడాలని తగని ఆశగా
వుంది.

“వాళ్ళు చెడ్డవాళ్ళాఅమ్మా?”

“ఎవరూ?”

“ఈ కార్మికులు?”

“నాకు తెలీను... మంచివాళ్ళూ
వున్నారు, చెడ్డవాళ్ళూవున్నారు...వాళ్ళు
పనిచేయడంలేదు.”

“సోమరివాళ్ళాఅమ్మా?”

“పోరా! మాట్లాడక నావెంటనా!”

“వాళ్ళు మురికివాళ్ళాఅమ్మా?”

ఈ సమయంలో, కొందరు ఆ కార్మికులు
పరుగెత్తికొన్నారు. ఒకడు ఈలవేశాడు.
ఒకడు కంచీవిసిరాడు. ‘సెర్జెంట్ తల్లి కపించి
పోయింది. ఆటుపోతున్న ఒక గుర్రపు
బండెక్కి—“బండి తోలు”అన్నది, భయం
ధ్వనించేస్తోంది’.

“ఎక్కడికి పోవాలండి అమ్మా?” అని
అడిగాడు బండివాడు.

“తోలు తొందరగా — కేరుగా
పోనీ...”

“భయపడకండమ్మా - వాళ్ళు వనశేం
చెయ్యరు.”

అయినా, బండి ఒక సందులోకి
తిరిగింతర్వాతగాని ఆ మెకి ప్రాణం
తిరిగి రాలేదు ఆ మె బండివాణ్ణిచూచి
“నీకు ఇరవై కొవెక్స్ ఇస్తారు. మర్చి
పోకు సుమా” అని హెచ్చించింది.

“గిట్టుబాటు కావమ్మా” అన్నాడు
బండివాడు.

“అట్లానేతే బండి ఆశేలేదు...
ట్రాములోన్నా వెళ్తాం...”

“సరేనండి.....కాని ట్రాములు
గూడా, కాసేపటికి అగిపోతాయిగా”

“ఎవరుచెప్పారు?”

“వాళ్ళూ సమ్మెచేయబోతున్నారు”

బండి పరుగెడుతోంది. ఆ మె బండి
వాణ్ణి చూసి, “దేనికి వీళ్ళతో యింత
గొడవ? పనిచేయడానికి యిష్టంలేక
పోతే, బయటికి వెళ్తారు.....పొట్ట మాడి
నేవాళ్ళే పనిలోకి వస్తారుగా?” అన్నది.

బండివాడు ఆ మె తో, “ఒక
గంతువును మేతువెట్టకండా మాడ్చి
లాంగతీస్తాం. మనిషినీ ఆరకంగా
లాంగతీయొచ్చు...— కాని బీదవాణ్ణి
అట్లా మాడ్చడం పాపం కదండి?”
అన్నాడు.

3

తల్లితోబాటు కుర్రవాడూ, ఇల్లు
చేరుకున్నాడు. వాడు తన చెల్లెలిదగ్గర
కెళ్ళి రహస్యంగా, “సోనియా!
యివ్వాలే మేము కొంతమంది కార్మి

కున్నమాళాం.....నిబంగా" అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

"వాళ్లెట్లా వున్నారూ మాడ్డానికి?" అని అడిగింది ఆ అమ్మాయి.

"వాళ్ళా? — వాళ్ళు, మన రైతుల్ని ఎరగవూ? అట్లానేవున్నారు అచ్చంగా!"

కార్యాలయాలల్ని ఆపేసి సమ్మె చేస్తూన్న కార్మికుల్ని గురిచే రోజూ ఇంట్లో చర్చ జరుగుతోంది. కాని ఆశ్చర్యంవల్ల, కార్మికులు సంచితవాళ్ళా, చెడ్డవాళ్ళా అని నిర్ణయించేందుకు యెవరికీ శక్యంకాదు...

రెండు రోజులకల్లా ట్రాములు ఆగిపోయినాయి...వార్తాపత్రికలు ప్రచురణకావడంలేదు. వీధులు చీకట్లో మునిగిపోయినాయి. రైల్వేస్టేషన్లలో గూడా భీతి ఆవరించింది. తర్వాత రెండు రోజులకు రైళ్ళూ ఆగిపోయినై.....వార్తల రాకపోకలు అసలే స్థిరం చేట్టు కన్నీస్తోంది.

'సెర్' తండ్రి ఇంకొకముందే రావాలింది. కాని రాలేదు. 'సెర్' తల్లికి దిగులెక్కువై అందరిమీదా మండిపడుతోంది. ఇంట్లోవాళ్ళందరూ కార్మికుల్ని తిట్టిపోయసాగారు. కుర్రాడు, కిటికీదగ్గర నిలబడి బజారులో జరిగేవాటిని శ్రద్ధగా పరికిస్తూ వచ్చాడు.

రోజు రోజుకీ పరిస్థితి విషమిస్తోంది. బజార్లు పుడయనించే పాడుపడివున్నాయి. కొట్లన్నీ పాడుపడివున్నాయి ... కిటికీలు తలుపులు జాగ్రత్తగా మూసివుంచుతున్నారు...రాత్రిళ్ళు, సోట్లళ్ళు, ఆశ్వికవైసికులూ, పూరంతా గస్తీ తిరుగుతున్నారు. 'సెర్' అర్ధరాత్రిళ్ళు లేచి,

కిటికీదగ్గర నిలబడి బజార్లో జరిగే విషయాలను జాగ్రత్తగా, వింతగా, చూస్తాడు...

కాగడాలు ప్రకాశించాయి. ఆ ఎర్రని కాంతులచుట్టూ పోలీసులు కొరివిదయ్యాలకిమల్లై, తొరట్లాడుతున్నారు - రాత్రివేళే, గుప్తమైన, భయంకరమైన సంఘటనలు జరుగుతున్నట్టు తోస్తున్నది... కుర్రవాడికి వచ్చి జలదరిస్తుంది...

"అమ్మా! అమ్మా! భయమేస్తోందే" అని కేకలువేస్తూ తల్లి దగ్గరికి పరిగెత్తుకొచ్చాడు, సెర్. తల్లి మేలుపని, "ఇంకా నిద్రపోలేదురా? బయటకు వెండుకళ్ళావు? అని అడిగింది.

"ఇంకా కాగడాలు మండుతున్నాయమా! వాళ్లు మం ఇంటికెదురుగానే వున్నారా?"

"ఏమీ లేదులే, భయపడకు, నిద్రపో! అయ్యో...నాన్న ఇంకా రాలేదు..."

"అమ్మా!"

"ఏం తండ్రి?"

"అమ్మా, నాకు భయమేస్తోందే ... నీదగ్గరే పడుకుంటా"

"భయమెందుకు తండ్రి?"

"అ మాంత్రికుల్ని చూస్తే భయమేస్తోందే"

"ఏ మాంత్రికులురా?"

"సమ్మె చేస్తున్నారే, ఆమాంత్రికుల్ని"

"సరే, ఇట్టారా"

సెర్ లేచి అమ్మ మంచందగ్గర కెళ్లాడు ఒక్క గంతున. కొంతసేపు గడిచింది. కుర్రాడు, తల్లిచెయ్యి పట్టుకుని చిన్న గొంతుతో మెల్లగా, "వాళ్లు తలుపుకున్నదల్లా చేస్తారేలేవుండమ్మా!" అన్నాడు.

ఆమె నిద్రపోయింది. కాని కుర్రవాడు దుప్పటి తీసేసి గోడవంక చూశాడు. వీధిలో కాగడాల ప్రతిబింబాలు గోడ మీద కదుల్తున్నాయి... తను చదివిన, మాంత్రికులకథలు... జ్ఞాపకానికొచ్చాయి. మంచి మాంత్రికులూ... చెడ్డ మాంత్రికులూ వుంటారు ఆ కథల్లో... కార్మికులని పిలవ బడే... మనుష్యుల్ని గురించి కుర్రవాడు తీవ్రంగా ఆలోచించాడు... వాళ్లెవరూ? మంచివాళ్ళా, చెడ్డవాళ్ళా?

4

ఒకరోజు భోజనం చేసేటప్పుడు మంచి గొట్టెలేదు. కుర్రవాడు వంట మనిషితో “ఇంకో గొట్టె ఇయ్యి” అన్నాడు.

మీ అదృష్టంవల్ల ఈ గొట్టెన్నాదోరి కింది” అన్నది వంటమనిషి.

కుర్రాడు చివలునలేచి, తల్లిదగ్గరికి పోయి, “ఏం ఆమ్మా, ఇదియం చిగొట్టెకాదే” అన్నాడు.

“బాబూ మంచిగొట్టె ఎక్కణ్ణించి వస్తుంది? అన్నికొట్టూ మూసేకారుగా” అంది.

“ఎందుకనీ?”

“కార్మికులు సమ్మెచేస్తున్నారు”

మళ్ళీ ఆ కార్మికులగూడవే! సెట్ల తల గోక్కుంటూ “ఈగొట్టెను ఎట్లాతిన్నెట్టు?” అన్నాడు.

“అట్లాగే సరివెట్టుకోవాలిబాబూ”

“మరే... ఆమ్మా! వాళ్ళని గవర్నరు గారైనా పనిలోకి పిలవగూడదు? ఆయన వాళ్ళని పనిలోకి వెళ్ళేట్టు చేయగూడదు?”

“ఆయనవల్ల గారుబాబు, వాళ్ళు ఎవరికీ భయపడరు!”

కుర్రవాడు ఆశ్చర్యచకితుడైనాడు. ‘గవర్నరుకిగాని - మరెవరికిగాని భయపడని - ఈ వింతవ్యక్తులు - ఎవరైవుంటారు’ అని కుర్రవాడు ఆశ్చర్యపడ్డాడు కార్మాగారాల్ని, ట్రాముల్ని, పత్రికల్ని, - చివరకి రైళ్ళనిగూడా ఆపివెళ్ళగలరు వాళ్ళు. కాని వాళ్ళని ఇంకెవ్వరూ ఏమీచెయ్యలేరు!... ఆరేబియన్ వైట్సులో, దేవతల కథల్లో చదివిన మాంత్రికులు కుర్రవాడికి జ్ఞాపకానికొచ్చారు.

వీధుల్లో జరుగుతున్న కలలోలం ఎవరికీ అర్థంకానిరీతి మెల్లగా భాగ్యమతుల మేడల్లోకి ప్రాకింది. అందువల్లవారు తమ ఆలవాట్లనీ వైనందిన జీవితాన్ని తప్పనిసరిగా మార్చుకోవలసి వచ్చింది. వారిఆనందమూ, కోలాహలమూ, విందులూ మాయమై నాయి. వస్త్రులూ, విలాసాలు కనపడటం లేదు. నిత్యజీవితంలోని ప్రకాంతి నశించింది. వీటికి ప్రతిగా, దారుణమైవభీతి రోజు రోజుకీ పెరగసాగింది. పెద్దపెద్ద భవనాల తలుపులు రోజుల్లా మూతబడేవున్నాయి. ఆ భవనాలముందు సాయుధులైన వ్యక్తులు కాపలాకాస్తున్నారు.

ఒక రోజు సెట్ల ఇంట్లో విస్తృతీపం వెలగలేదు. “దీపంలో ఏదో చెడిపోయిందమ్మా” అన్నాడు సెట్ల.

“ఆ దీపం వెలగకపోతే, ఇంకోటి వెలిగించు” అన్నది తల్లి.

బదునిమిసాలు గడిచాయి.

“ఆ దీపం గూడా వెలగలేదమ్మా” అన్నాడు కుర్రాడు.

“ఓ! ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీలోగూడా సమ్మె

కాబోలు" అంది తల్లి దిగులుగా.

"ఇంట్లో అంధకారం ఆకరించింది. ప్రకాశమానమైన విద్యుద్దీపాలకి బతులు అక్కడక్కడ కొవ్వొత్తులు వెలుగు తున్నై. ఇంతలో పనిచనిషి పరిగెత్తుకొచ్చి.

"శేపు వైపులో నీళ్ళు రావుట, మాంసంగాడా దొరకడట! ఇంకా వారంకోణులు యిట్లాగే వుంటే, పూజోళ్ళ కరువు వచ్చేస్తుంది" అన్నది.

"సెర్" చాలా భయంతో ఆ వార్తల్ని విన్నాడు. వాడికి కార్మికుడు, చాలా పెద్ద ఆకారంగాల వ్యక్తిగా గోచరమై నాడు. కార్మికుడు ఒక మాంత్రికుడు. ఆల్బర్ట్ దగ్గరవుండేదే మాయదీపం! అలాంటిదేదో ఈ కార్మికుడిదగ్గర వుండి వుండాలి! అని ఆ కుర్రవాడి మనస్సుకు స్ఫురించింది!

ఆ మాంత్రికుడు అన్నీ చేయగలడు. అతడు తల్చుకుంటే, మళ్ళీ రైలు నడుస్తుంది. నాన్న వచ్చేస్తాడు; ఎలక్ట్రిక్

దీపం వెలుగుతుంది. కాని అతనికి ఇష్టం లేనా, వైపులో నీళ్ళు గావు. స్నానం చెయ్యటానికి వీలేదు. టీ-కాఫీ దొరకవు. అతనికి! ఆ మాంత్రికుడికి - యెవరన్నా భయంలేదు!

కుర్రాడనుకున్నట్టే, రెండు వారాల తర్వాత ఒక్కరోజున అనేక ఆశ్చర్య సంఘటనలు ఒక్కసారిగా జరిగాయి. ట్రాములు మళ్ళీ నడిచాయి; దీపాలు వెలి గాయి; పత్రికలొచ్చాయి. టిపాలు మళ్ళీ మామూలుగా నడిచాయి. నాన్నగూడా వచ్చేశాడు... టీ మంచి గొట్టి దొరికాయి. ఏక కాలంలో ఎన్నో మంచిపనులు జరిగినై. సెర్ కుటుంబం అంతా బజారుకి వెళ్లారు. ఇప్పుడా మాంత్రికులు, గుంపులు గుంపులుగా జండాలుపట్టుకుని ఆనందంగా పాడుకుంటో వెళ్ళేదాన్ని కుర్రాడు చూచాడు. ఇప్పుడా మాంత్రికుల్ని ఎవరూ చెదరగొట్టలేదు. వాళ్ళూ ఎవరికీ భయపడి పారిపోరు.

అప్టన్ సింక్లెర్

ప్రస్తుతసమాజంలోవున్న అభిప్రాయాలు, కార్యవిధానాలు మనకు అతి సహజంగా కన్పిస్తాయి. సులభంగా అలవడుతాయి గూడా. ఒక శీతకాలంలోగాని కళారూపంలోగాని అలాంటి అభిప్రాయాలే ప్రకటితమైనప్పుడు అది "ప్రచారం"గా మనకు కన్పించదు.

కాని మన ఏకాగ్రదృష్టి, విజ్ఞానశక్తి పూర్తిగా వినియోగించి గ్రహించవలసిన కొత్త భావాలను మన మెదురుకున్నప్పుడు మనకు శ్రమా, అయిష్టము కలిగి కష్టంవేస్తుంది. అప్పుడు, ఇదంతా వట్టి "ప్రచారం" అని ఆ భావాలను మనం విమర్శిస్తాము.